

Soutěž Český med 2021

Medobraní se blíží a my bychom Vás rádi pozvali do dalšího ročníku soutěže Český med. V loňském roce byla snůška v některých regionech slabá. Doufejme, že letos budou podmínky příznivější a medu bude dostatek.

V článku se dočtete, jaká kritéria budou u soutěžních medů hodnocena a hned také rady, jak je splnit. Na závěr najdete přihlášku, pokyny k zaslání medů, informace k vyhlášení a předávání ocenění. Vše je umístěno také na našich webových stránkách www.beedol.cz/cesky-med.

Kritéria a jejich bodové hodnocení zůstávají stejná jako v předchozích letech:

- fyzikálně chemické vlastnosti (30 bodů)
- úplnost a správné vyjádření povinných údajů na etiketě (25 bodů)
- správnost doplňujících a nepovinných údajů, pokud jsou na etiketě uvedeny (0 až 25 bodů). Pokud na etiketě žádné doplňující údaje nejsou, je za toto kritérium přiřazeno 25 bodů.
- celkový estetický dojem (0 až 20 bodů)

Celkový počet bodů	Ohodnocení
92 až 100	Diplom Zlatá medaile soutěže Český med roku 2021 plus 10 ks malých zlatých nálepek s právem dokoupit další
86 až 91	Diplom Stříbrná medaile soutěže Český med roku 2021 plus 10 ks malých stříbrných nálepek s právem dokoupit další

Podrobnosti k jednotlivým kritériím

ad a) fyzikálně chemické vlastnosti

U soutěžních medů se stanovuje obsah vody, HMF(hydroxymethylfurfuralu), sacharózy a elektrická vodivost (pro deklaraci druhu medu květový/medovicový).

Obsah sacharózy a elektrická vodivost se posuzuje podle vyhlášky č.76/2003 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Obsah vody a HMF musí vyhovovat požadavkům normy Český med, která je oproti vyhlášece přísnější.

ad b) povinné údaje na etiketě

1. Název

stačí uvádět pouze „**MED**“

Název „Med“ může být doplněn údajem **květový nebo medovicový**, podle původu medu. Tomuto označení **musí** odpovídat hodnota elektrické vodivosti.

Zůstává možnost použít označení „Med medovicový smíšený, nebo „Med květový smíšený“, **nelze** napsat jenom „**Med smíšený**“.

2. Jméno, příjmení a adresa bydliště chovatele nebo jde-li o fyzickou osobu, nebo názvem a sídlem chovatele v případě právnické osoby (firmy). Nestačí napsat jen jméno nebo název webové stránky.

3. Údaj o hmotnosti

Nejsprávnější je jednoduše napsat: „**Hmotnost: 1 kg**“ nebo „**Hmotnost: 1000 g**“ .

Nevhodná jsou slova „**Obsah**“ nebo „**Množství**“ .

Pokud chcete ušetřit místo na etiketě, můžete napsat jenom číselný údaj s jednotkou hmotnosti, tedy například: „1 kg“ nebo „950 g“.

Hmotnost medu ve sklenici se může lišit od deklarované hmotnosti o odchylku dané komoditní vyhláškou. Pro med je to vyhláška č.76/2003 Sb., příloha č. 3, tabulka č. 3.

V tabulce najdete přípustné záporné hmotnostní odchylky od údaje uvedeného na etiketě.

Hmotnostní rozsah (g)	Hmotnostní odchylka (%)
do 100 včetně	- 8,0
větší než 100 do 250 včetně	- 5,0
větší než 250 do 500 včetně	- 3,0
nad 500	-1,0

Tedy, když mám například na etiketě uvedenou hmotnost 1 kg, znamená to, že ve sklenici musí být nejméně 990 g medu.

Pokud chcete u čísla vyjadřujícího hmotnost nějakou odchylku napsat, nesmí být vyšší, než připouští tabulka. Doporučujeme odchylky u hmotnosti neuvádět. Nepoužívejte ani zkratky „cca“ nebo „min.“, bez ohledu na to, zda to může nebo nemůže spotřebitele poškodit.

4. Země, kde byl med získán; je možné uvádět dvěma způsoby:

Země původu: Česká republika

Původ: Česká republika

Nepoužívejte zkratky **ČR** nebo **CZ**.

Pozor. Obrázek vlajky není označení země původu. Vlajka je nepovinná informace o tom, že potravina byla vyrobena v České republice. Pravidla uvádění této informace naleznete v § 3 vyhlášky 417/2016 Sb. a způsob grafického vyjádření v příloze této vyhlášky.

5. Datum minimální trvanlivosti.

Správné příklady:

Minimální trvanlivost do 12.12.2020

Minimální trvanlivost **do konce** 12. 2020

Minimální trvanlivost **do konce** 2020

Minimální trvanlivost do data uvedeného na víčku. Na víčku pak bude uvedeno 12.12.2020

Méně vhodná pro med je formulace „*Spotřebujte do den, měsíc, rok*“, ke které musíte napsat podmínky uchovávání. Toto vyjádření se používá pro potraviny rychle podléhající zkáze.

Příklad: Spotřebujte do 12.5.2020. Uchovávejte v temnu při teplotě do 15 °C

Příklady chybně uvedeného data minimální trvanlivosti:

Minimální trvanlivost do 2020 (*chybí slovo konce*).

Minimální trvanlivost 2 roky od data vytáčení. Datum vytáčení: 12.6.2018

Spotřebujte do 12.5.2020.

Nejlépe spotřebovat do 12.12.2021 Uchovávejte v temnu při teplotě do 15°C

Oblíbená jsou zaškrťovací okénka. Lze je používat, ale před datem musí být napsáno: „Minimální trvanlivost do **konce**“

Veškeré povinné údaje označujete na etiketách sami, laboratoř je za vás nevyplňuje.

ad c) správnost doplňujících a nepovinných údajů

Tyto údaje doporučujeme neuvádět. Mohou být v mnoha případech zavádějící a klamavé. Pokud je uvádíte, držte se následujících doporučení.

- údaje o **výživové hodnotě** medu jsou pro med **nepovinné**, není potřebné je uvádět. Pokud je totiž na etiketu uvedete, budeme muset posuzovat jejich úplnost, správnost, umístění v jednom zorném poli a snadnou čitelnost. Tak to ukládají právní předpisy.

Vzor:

Průměrné výživové hodnoty ve 100 g:
energetická hodnota 320 kcal / 1,3 MJ

Nestačí uvést energetickou hodnotu bez obsahu živin nebo naopak seznam živin bez energetické hodnoty. Úplný výčet živin u medu je následující:

tuky 0 g, nasycené mastné kyseliny 0 g, sacharidy 80 g, cukry 76 g, bílkoviny 0 g, sůl 0 g

- **zakázaná jsou zdravotní a výživová tvrzení**

Neuvádějte slova jako: **pravý, čerstvý, čistý, domácí, kvalitní, přírodní, léčivý, dietetický, lehce stravitelný, vhodný k prevenci....** Přesná znění požadavků najdete v NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 1169/2011 ze dne 25. října 2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům (v článku 7) a v § 2 vyhlášky 417/2016 Sb. o některých způsobech označování potravin

- **zakázaná jsou klamavá tvrzení, která mohou uvádět spotřebitele v omyl a tvrzení, která nelze dokázat**

Také pojem **krystalizace medu** může být mylně vysvětlován. Není vhodné dávat do souvislosti proces **krystalizace** medu s jeho pravostí a kvalitou. Některé druhy autentických medů krystalizují velmi pomalu a naopak medy falšované různými sirupy krystalizovat mohou. Přesto některé ještě nepoučené spotřebitele znepokojuje zkrystalizovaný med. Těm je dobré vysvětlit, že krystalizace medu je přirozený proces a nemá žádnou souvislost s přidavkem cukru do medu.

POZOR. Doplňující údaje bývají často na "**visačkách**" připojených ke sklenici. Ty jsou ovšem brané jako součást balení a tudíž jakákoliv informace na nich uvedená, je považována za informaci "na etiketě" a vztahuje se k potravině ve smyslu příslušné legislativy.

Odkaz na záruky kvality

Často na etiketách uvádíte různé značky kvality, například „Regionální potravina“. Toto tvrzení musí být doplněno informací, na základě čeho byla známka kvality medu přiřazena. Je to podobné jako, když se odkazujete na ocenění v soutěži "Český med" (i z minulých ročníků). Pokud použijete samolepící hologramové nálepky, dodržujte prosím tato pravidla:

Uživatel nálepek musí být nositelem medaile Český med a na materiálu nebo etiketě musí být současně uveden tento text: *Zlatá (stříbrná) medaile Český med 20.. za med (druh medu uveďte podle diplomu).*

Označení „Panenský med“

k tomu je nutné napsat vysvětlení, že jde o **med z nezaplodovaných plástů**. Není to první vytočený med, toto pojetí je chybné.

ad d) celkový estetický dojem zaslání balení

V soutěži se hodnotí celé balení. Tedy sklenice medu se všemi nalepenými etiketami či polepkami včetně víčka. Jak vše dohromady ladí, barevně, typem a velikostí písma, motivem (kresby, fotografie) a podobně. Z textu musí být především zřejmé, že se jedná o med. Další povinné informace (viz odstavec b) musí být čitelné a umístěné v hlavním zorném poli.

Pokyny pro zasílání

Medy dobře zabalte a pošlete spolu s přihláškou na adresu:

Výzkumný ústav včelařský, s. r. o.

Dol 94

250 69 Vodochody

Pokud si nejste jisti, zda máte med květový nebo medovicový, nemusíte etikety na sklenici lepit. Pošlete nám etikety pro obě varianty a my je podle výsledku elektrické vodivosti nalepíme na vaše sklenice sami. Tento požadavek vyznačte v přihlášce. Etikety ale musíte dodat na samolepce.

Nelze poslat vyfocenou nebo naskenovanou etiketu na archu papíru, abychom si ji na medu jenom představili.

Medy pošlete nejpozději do 30. srpna 2021.

Oznámení výsledků

Nejdříve dostanete z laboratoře VÚVč Dol protokol o zkouškách dle vyhl. č. 76/2003 Sb.s certifikátem "Český med" (pokud budou změřené parametry vyhovující)..

Protokoly rozesíláme **průběžně** všem, v pořadí, jak vzorky dostáváme a postupně analyzujeme.

Dodatečně, po celkovém vyhodnocení soutěže, rozešleme informaci o získání ohodnocení "Zlatá nebo Stříbrná medaile soutěže Český med roku 2021". Současně dostanete pozvánku na slavnostní předávání medailí. Vloni nám setkání epidemická situace nedovolila, tak se pokusíme naplánovaný scénář zrealizovat letos. Takže předávání medailí by se mělo konat ve Výzkumném ústavu včelařském v Dole v sobotu 23. října. Předávání diplomů doplní odborný program.

Dozvíte se o výzkumu zaměřeném na autenticitu medu. Dále máme přislíbenou přednášku zástupce Státní zemědělské a potravinářské inspekce, která kontroluje med v tržní síti. Téma odborné části rozšíříme tentokrát o problematiku výroby a prodeje domácí medoviny.

Těm, kteří si medaile nevyzvednou osobně, je zašleme poštou.

Seznam oceněných medů bude zveřejněn na našich webových stránkách, www.beedol.cz.

Pořadatelé si vyhrazují právo použít zaslání vzorky pro osvětovou činnost (články, přednášky

apod.).

Účast v soutěži je zcela dobrovolná a na zařazení do medailové kategorie není právní nárok.

Úhrada poplatku za účast v soutěži

Plná cena za účast v soutěži včetně ceny rozboru je 1660 Kč za jeden vzorek. Můžete využít dotaci 800 Kč, kterou za vás laboratoř vyřizuje. **Cena snižená o dotaci je tedy 860 Kč. Fakturu na platbu převodem posíláme společně s protokolem o vyšetření. Na dotaci má nárok každý registrovaný chovatel včel.** V dotačním roce (srpen 2020–červenec 2021) můžete využít dotaci na čtyři rozboru medu, bez ohledu na to, jaká laboratoř rozboru provede.

Ing. M. Vořechovská

Ing. D. Titěra, CSc

Zkušební laboratoř VÚVč Dol